

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Taon XXXV Blg. 5
Marso 7, 2004
www.philippinerevolution.org

Editorial

Mulatin, organisahin at pakilusin ang kababaihan para sa rebolusyon!

Di matatawaran ang halaga ng tungkulin ng Partido at buong rebolusyonaryong kilusan na pukawin, organisahin at pakilusin ang milyun-milyong kababaihan mula sa masang anakpawis, petiburgesya at iba pang demokratikong uri sa lipunang Pilipino.

Higit na lumalakas ang Partido sa pamamagitan ng pagpapalaki ng bilang ng kababaihang kasapi at namumuno sa Partido. Ang kanilang papalaking papel sa loob ng Partido, hukbong bayan at mga rebolusyonaryong organisasyong masa ay nagsisilbing inspirasyon sa iba pang kababaihan, gayundin

sa kalalakihan sa pangkalahatan.

Malaking kawalan sa Partido at rebolusyong Pilipino kung hindi matamang bibigyang-pansin ang maramihang paghihikayat ng masang kababaihan sa rebolusyon at ang kanilang tuluy-tuloy na pag-unlad bilang mga rebolusyonaryo.

Obhetibong interes ng kababaihan mula sa mga pinagsasamantalahan at inaaping uri at sektor ang pagrerebolusyon. Sa rebolu-

syonaryong paraan lamang mapupuksa ang mga ugat ng dinaranas nilang pagsasamantala at pang-aapi. Tanging sa rebolusyonaryong pagbabago ng mga panlipunang kundisyon mabubunot ang magaganit na pang-ekonomya, pampulitika, pang-ideolohiya at sosyo-kultural na ugat ng pangkasarian at makauring pang-aapi sa masang kababaihan.

Ngunit hindi ito mangyayari kung hindi kikilos mismo ang kababaihan. Isang susing usapin sa pagpapalaya sa sambayanan

Mga tampok sa isyung ito...

Mga Pulang mandirig-mang kababaihan
PAHINA 6

Mga sundalo, nabihag ng BHB
PAHINA 11

"Security wall" ng Israel
PAHINA 13

ang pagpapalaya sa kababaihan.

Para matiyak at maging epektibo ang maramihang pagmumulat, pag-oorganisa at pagpapakilos ng kababaihan mula sa mga demokratikong uri, sinasapol ng Partido ang kanilang partikular na mga suliraning pampulitika, pang-ekonomya at pangkultura, gayundin ang mga usaping pampamilya o pantahanan.

Inaangkupan ang mga ito sa pamamagitan ng mapanlikhang mga paraan ng propaganda, pag-oorganisa at pagpapakilos na tunay na tumutugon sa gayong mga interes.

Pinamumunuan at isinusulong ng Partido ang isang rebolusyonaryong kilusan ng kababaihan na nagbibigay ng natatanging atensyon sa kanilang mga karaingan. Sa pamamagitan nito, binibigyang-pansin ng Partido ang paglaban sa mga mapagsamantala at mapang-aping relasyon na nagtatali sa kanila sa aba at aping katayuan. Sa gayon, lubusang napakakawalan ang kanilang lakas, sigla at inisyatiba para sa

pakikibaka.

Sistematikong inoorganisa ang kanilang hanay sa itinatayong mga samahan. Sa kanayunan at kalunsuran, ang mga samahang ito ay nagsisilbing malalim na balon ng mga aktibista at Pulang mandirigma. Nirerekruit sa Partido ang pinakaabanteng elemento mula sa kanilang hanay.

Sa pagsusulong ng rebolusyo-

naryong kilusang kababaihan at sa lumalaking ambag nito sa iba't ibang larangan ng pakikibaka, lumalakas din ang Partido at ang rebolusyonaryong kilusan sa

pangkalahatan.

Kaalinsabay ng malawakang pagpapakilos at pag-oorganisa sa masang kababaihan, sinisikap din ng Partido na sistematiko at tuluy-tuloy na magpaunlad at magpata-tag ng mga kadre at aktibista mula sa kanilang hanay.

Susi rito ang pagkakaisa ng mga mag-asawang rebolusyonaryo, ng kanilang kinapapaloobang yunit at ng rebolusyonaryong kilusan sa pangkalahatan sa pangangailangang tugunan ang mga partikular na problema kaugnay ng pagtataguyod ng pamilya na kung hindi naisasaayos ay sumasagka sa pagkilos ng kababaihang rebolusyonaryo.

Isang partikular na usapin ang pagpapalaki at pag-aalaga ng mga anak. Sa mga pagkakataong hindi ito maayos na napanghahawakan, karaniwang nakasasagka ang mga ito sa tuluy-tuloy na pagkilos ng mga mag-asawang rebolusyonaryo at unang naisasakripisyo ang pagkilos o pag-unlad ng babaeng asawa.

Sa gayon, sinisikap ng Partido na hakbang-hakbang na paunlarin ang sistema ng suporta na nakatuon sa pagpapalaya sa kababaihan sa pagkakatali sa mga mga usaping pampamilya at pangkabuhayan.

Sa ilang bahagi ng organisasyon ng Partido, malaki na ang pag-unlad sa mga pagsisikap na tugunan ang suportang pangkabuhayan, pang-ideolohiya at sikolohikal para sa mga pamilya ng mga kasamang kumikilos nang buong panahon para sa rebolusyon. Mahalagang ihabol ang pansin at pagsisikap ng iba pang bahagi ng ating organisasyon.

Tulad ng anumang rebolusyonaryong pagsisikap, pinakaepektibong paraan para rito ang pagmomobilisa sa lakas at sigasig ng organisadong masa. Ang pag-aalaga at pagkalinga sa susunod

Taon XXXV Blg. 5 Marso 7, 2004

Ang *Ang Bayan* ay inilalabas sa wikang Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray at Ingles.

Maaari itong i-download mula sa Philippine Revolution Web Central na matatagpuan sa:

www.philippinerevolution.org.

Tumatanggap ang *Ang Bayan* ng mga kontribusyon sa anyo ng mga artikulo at balita. Hinihikayat din ang mga mambabasa na magpaabot ng mga puna at rekomendasyon sa ikau-unlad ng ating pahayagan. Maaabot kami sa pamamagitan ng email sa: angbayan@yahoo.com

Nilalaman

Editoryal	1
Kalagayan ng kababaihang manggagawa	3
Panayam kay Salud Roja	5
Mga Pulang mandirigma	6
Ka Elena	7
Ka Jiji at Ka Alex	8
MAKIBAKA	9
Makibaka sa Alitaptap	10
Mga taktikal na opensiba	11
"Security wall" ng Israel	13
Balita	14

Ang *Ang Bayan* ay inilalathala dalawang beses bawat buwan ng Komite Sentral ng Partido Komunista ng Pilipinas

na salinlahi ng mga rebolusyonaryo ay marapat na maging isang masiglang kilusang masa.

Higit pa sa pagsisikap na tungunan ang kanilang mga material na pangangailangan, mahalagang tuluy-tuloy na paunlarin ang kamulatan tungkol sa pagtataguyod ng rebolusyonaryong pamilya. Bahagi nito ang pagpapaunlad sa rebolusyonaryong kamulatan ng mga anak, ng mga tumutulong sa pag-aaruga sa kanila at iba pang kapamilya at kababaryo. Ang mga bata, sa partikular, ay maaaring pagampanin ng iba't ibang mga tungkulin sa rebolusyon upang mapaunlad ang kanilang isipan, kaalaman at praktika.

Kailangan ding patuloy na itaas ang kamulatan ng mga kasama hinggil sa pagpapalaya sa kababaihan at pagtatayo ng rebolusyonaryong pamilya upang mapagtibay pang lalo ang pang-ideolohiyang pagkakaisa na isulong ang ganitong mga pagsisikap. Kailangan din ang kolektibong pag-ako ng responsibilidad at pagtulong ng kani-kanilang yunit kaugnay ng mga usaping ito.

Higit sa lahat, ang pinakamalaking katiyakan na matutugunan ang partikular na interes ng kababaihan kapwa sa loob at labas ng rebolusyon ay ang mismong pagpapalakas sa rebolusyonaryong kilusan ng kababaihan.

Patuloy nating hikayatin ang mas marami pang kababaihan na yakapin ang rebolusyon at patuloy na itaas ang antas ng kanilang rebolusyonaryong pagkilos. Ang tagumpay natin sa ganitong larangan ay magkaugnay na tagumpay ng kilusan sa pagpapalaya ng kababaihan at ng sambayanan. **AB**

Ang kalagayan ng kababaihang manggagawa

Inilalathala ng AB ang kalagayan ng kababaihang manggagawa bilang bahagi ng seryeng tumatalakay sa kalagayan ng kababaihan sa iba-ibang sektor.

Ibayong naghihirap ang sambayanang Pilipino at matindi itong dinaranas ng kababaihang manggagawa. Biktima sila ng mapansamantala at mapang-aping sistema sa lipunan at mga patakaran ng reaksyonaryong gubyerno. Ipinagkakait sa kanila ang kanilang mga karapatan. Hindi natutugunan ang pinakabatayang mga serbisyo para sa kanilang kagalingan.

Higit pa sa kalalakihang manggagawa, di hamak na mas maraming kababaihang manggagawa ang walang trabaho. Kung mayroon man, tumatanggap sila ng mas mababa pa sa mapang-aliping sahod o sa sweldo na natatanggap ng mga lalaking kapatid nila sa uri.

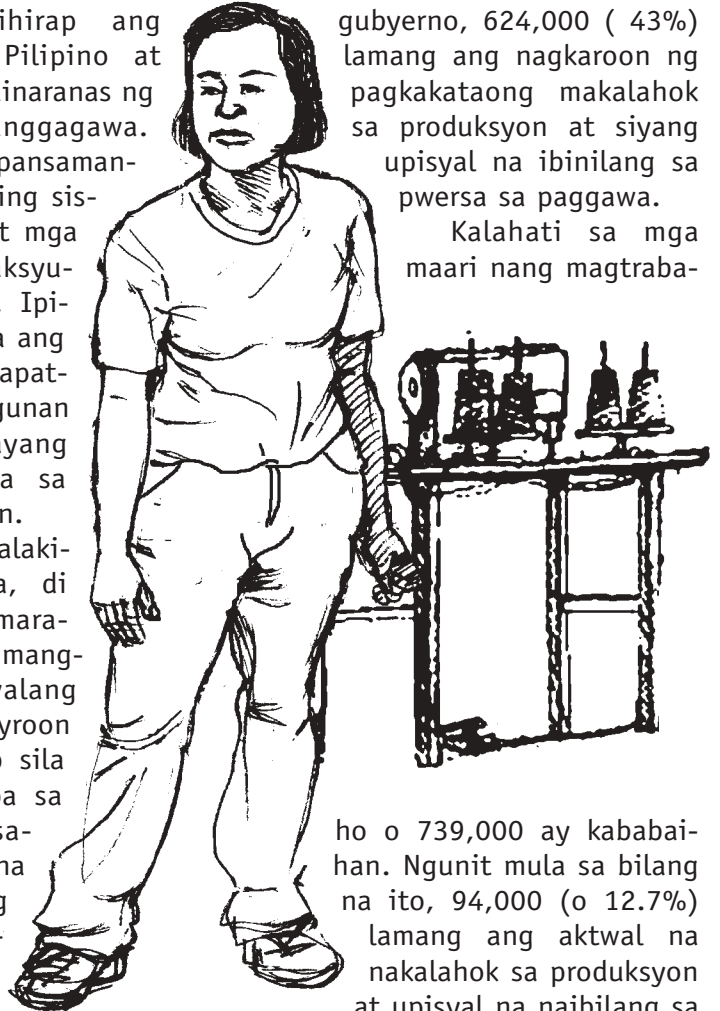
Dagdag pa rito, nakaatang sa kanilang mga balikat ang nakababaliw na responsibilidad na pagkasyahin ang kinikita ng pamilya at itaguyod ang kagalinganan at kapakanan nito sa araw-araw.

Kalakha'y wala sa upisyal na estadistika

Noong nakaraang taon, dumami nang 1.45 milyon ang mga Pilipinong maaari nang magtrabaho (may edad 15 pataas). Ngunit ayon pa sa estadistika ng

gubyerno, 624,000 (43%) lamang ang nagkaroon ng pagkakataong makalahok sa produksyon at siyang upisyal na ibinilang sa pwersa sa paggawa.

Kalahati sa mga maari nang magtraba-

ho o 739,000 ay kababaihan. Ngunit mula sa bilang na ito, 94,000 (o 12.7%) lamang ang aktwal na nakalahok sa produksyon at upisyal na naibilang sa pwersa sa paggawa. Ang 645,000 (87.3%) ay isinasantabi bilang "reserbang lakas paggawa" at sa gayon ay wala sa mga upisyal na estadistika ng empleyo at disempleyo. Kalakhan sa bilang na ito ay mga maybahay na isinasantabi sa produksyon at napagkakaitan ng pagkakataong lumahok sa mga panlipunang proseso.

Malawakang disempleyo

Sa lipunang kulang na kulang

sa trabaho, higit na kakaunti ang ineemployong babae. Sa kada 10 manggagawa, apat lamang ang babae. Sa bawat 10 babaeng nagtatrabaho, apat ay bahagyang panahon lamang dulot ng patakaran ng mga kapitalista na magtipid at bawasan ang oras sa trabaho ng mga manggagawa. Sa bawat tatlong manggagawang kontraktwal, isa ang babae.

Gayundin, sa bawat 10 manggagawang walang trabaho, apat ang babae. Mula 2000 hanggang 2002, parami nang parami ang mga manggagawang babae na nawawalan ng trabaho. Marami sa kanilang pinagtrabahan ang nagsara dulot ng pagtindi ng krisis sa ekonomya.

Isang matingkad na halimbawa ang pagtiklop ng maraming negosyong nakatutok sa produksyon ng damit kung saan halos kalahati ng pwersa ng paggawa ay kababaihan.

Mula 2002 hanggang 2003, umabot sa 409,000 sa kababaihan ang nawalan ng trabaho. Pinakamarami rito ang mula sa sektor ng agrikultura. Malaking bilang din sa natanggal ay mga *saleslady* at iba pa mula sa mga negosyong nakatuon sa *wholesale* (pakyawan) at *retail trade* (tulad ng *supermarket*).

Tanda ng kawalan ng mga regular na trabaho, paparami sa kababaihan (195,000 sa loob ng isang taon) ang nagpapaalila o nagtitinda na lang sa maliliit na tindahang pag-aari ng iba.

Ang bulto ng populasyon ng kababaihan ay nasa kanayunan. Dito, aabot sila sa mahigit 12.4 milyon o 48% ng kabuuang populasyong maaari nang magtrabaho. Ngunit halos kalahati ng

bilang na ito ay hindi rin itinuturing na pwersa sa paggawa. Sa kababaihang may trabaho, ang 36% na tumatanggap ng sahod at sweldo ay nagtatrabaho bilang alila, o tindera sa palengke o sa maliliit na tindahan sa kanayunan.

Dalawangpu't walong porsyento (28%) naman ang ikinategoryang "unpaid family labor" (di binabayarang manggagawang kapamilya) habang 36% ang "own account worker" (nagtatrabaho para sa sarili).

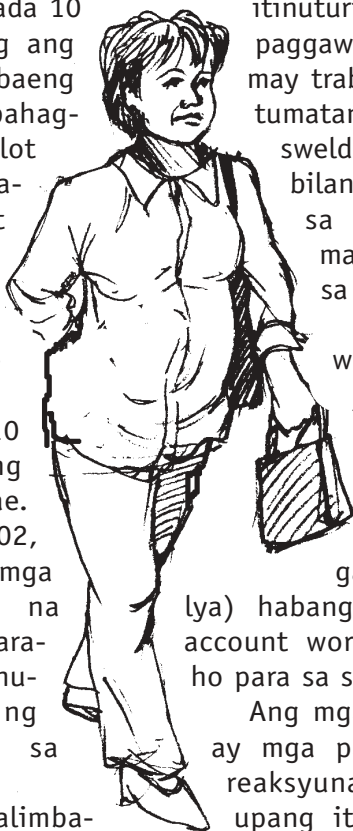
Ang mga categoryang ito ay mga paraan lamang ng reaksyunaryong gubyrno upang itago ang kawalan ng trabaho o sapat na trabaho sa kalunsuran at kanayunan.

Sa harap ng lahat ng ito, dumaraming kababaihan ang nangingibang bansa upang makapaghanapbuhay o kumita nang sapat. Daan-daang libo mula sa kababaihan ang naghahabol ng empleyo sa ibang bansa, karamihan bilang mga DH (*domestic helper* o alila) at *caregiver*.

Ayon sa pag-aaral ng isang organisasyong pangkababaihan, sa bawat araw ay mayroong 20 aplikante ang bawat *caregiver training center* (eskwelahang nagsasanay sa kababaihan para maging *caregiver*) at 95% sa mga ito ay kababaihan.

Napakababang pasahod

Kung makapagtrabaho man, tumatanggap ang manggagawang kababaihan ng sahod na mas mababa pa tinatanggap ng mga lalaki. Sa bawat pisong natatanggap ng manggagawang lalaki, 82

Karahasan laban sa kababaihan at mga bata:

■ Sa bawat isang oras at 16 minuto, isang babae o bata ang nagagahasa.

■ Sa kada apat na oras, isang babae o bata ang nababastos.

■ Sa kada isang oras at 24 minuto, isang babae ang nabubugbog.

■ Sa kada tatlong oras, isang bata ang nabubugbog.

sentimos lamang ang natatanggap ng kauri niyang babae. Walang ibinigay na pagtaas sa kanilang sahod sa nakaraang mga taon sa kabila ng pagsirit ng presyo ng mga bilihin at saligang serbisyo.

Kalakhan sa kanila'y tumatanggap ng sahod na malayong mababa sa minimum na sahod na P250 kada araw. Kulang na kulang ito upang mabuhay nang disente ang anim-kataong pamilya.

Sa maraming pagkakataon, binabawasan na lamang nila ang pagkain para makaagapay sa pang-araw-araw na buhay. Kinakailangan nilang kumayod hanggang halos sa bingit ng kamatayan upang matugunan ang pangangailangan sa pagkain, kalusugan, pabahay at edukasyon ng pamilya.

Malaking dagdag na pasanin nila ang patuloy na tumataas ang singil sa mga *public utility services* (palingkurang-bayan). Nitong nakaraang taon lamang, tumaas nang 76% ang singil sa kuryente habang tumaas naman nang 50-65% ang singil sa tubig. Tumaas din nang 12-16% ang ang presyo ng mga produktong petrolyo, kabilang ang presyo ng *liquified petroleum gas* (LPG).

AB

Panayam kay Salud Roja, tagapagsalita ng PKP-Central Luzon

Nakapanayam ng Ang Bayan si Salud Roja, tagapagsalita ng Partido Komunista ng Pilipinas-Central Luzon nitong Marso 2 kaugnay ng iba't ibang usaping kinakaharap ng rehiyon, mga isyung pambansa at pangkababaihan.

Hinirang ng komiteng rehiyon ng Partido sa CL si Kasamang Salud noong 2000 bilang tagapagsalita ng Partido sa rehiyon. Kaagapay niya sa gawaing ito si Kasamang Jose Agtalon, tagapagsalita ng Bagong Hukbong Bayan sa rehiyon.

Sa paghirang kay Kasamang Salud, mas aktibong nakapaglilinaw ang Partido kaugnay ng maraming isyu at pangyayari sa rehiyon na may malaking kahalagahan para sa Partido, rebolusyonaryong kilusan at mamamayan. Lalo ring sumigla ang paglalantad sa naghaharing rehimen at mga alipures nito sa militar at lokal na pulitika at ang pagtataguyod at pagtatanggol sa rebolusyonaryong kilusan laban sa panloloko at panlililang ng guberno at militar.

Hindi naging usapin ang kasarian sa pagtatalaga kay Ka Salud bilang tagapagsalita ng Partido sa rehiyon. Gayunpaman, pinatingkad nito ang kakayahan ng Partido na magpaunlad ng kababaihang kadre sa proseso ng paggampan nila sa mga gawain. Gayundin, nabigyan nito ng higit pang tulak ang pagsusulong sa mga usaping pangkababaihan, kasabay ng mga usaping pambansa at panrehiyon.

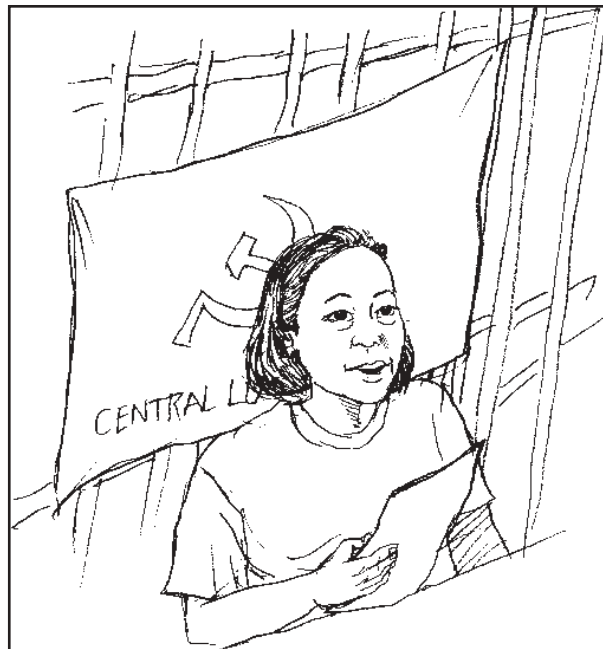
Hindi naging mahirap ang paggampan ni Ka Salud sa mga bagong tungkulin. Mula sa petiburgis na saray si Ka Salud at maunlad ang kanyang kasanayan bilang propagandista. Isa siya sa mga kabataang namulat noong

dekada 1980 na nagpatalaga sa kanayunan at sumapi sa hukbong bayan sa diwa ng Ikalawang Dakilang Kilusang Pagwawasto.

Pag-oorganisa ng Partido sa kababaihan

Masigla ang pag-oorganisa sa hanay ng kababaihan sa CL, ayon kay Ka Salud. Aniya, "Alinsunod sa pangkalahatang prinsipyo at patakaran ng Partido, binibigyan ng Partido at ng rebolusyonaryong kilusan ng partikular na atensyon ang pag-oorganisa ng kababaihan, sa pangunahin, ng kababaihang anakpawis sa balangkas ng demokratikong rebolusyong bayan."

Sa kalunsuran at kanayunan, tuluy-tuloy ang pagtatayo ng mga grupong pang-organisa, komiteng pang-organisa at balangay ng Makibaka, ang rebolusyonaryong organisasyon ng kababaihang Pilipino, pagsusulong ng hayag na demokratikong kilusang kababaihan at pagpapakilos sa kanila sa mga isyung pangkababaihan. Kasabay ito ng pagpapaloob din sa kanila sa mga rebolusyonaryong organisasyong masa ng magsasaka, kabataan at iba pang sektor, pagsusulong ng hayag na demokratikong kilusang masa sa pangkalahatan at mga partikular na sektor at isyu at pagmomobilisa sa mamamayan sa mga isyung pangkalahatan at tungkol sa mga usapin ng iba't

ibang sektor.

Higit sa lahat, aktibong hinihikayat ng Partido ang kababaihan upang kumilos nang buong panahon sa kanayunan at sa armadong pakikibaka. "Katunayan, makabuluhan ang bilang ng kababaihang sumasapi sa BHB sa CL," aniya.

Ang pinakaabanteng elemento sa BHB at mga organisasyong masa ay nirerekluta sa Partido at ipinapaloob sa mga organisasyon ng Partido sa loob ng naturang mga organisasyon.

Sa darating na Marso 8, ipagdiriwang ng rebolusyonaryong kilusan sa CL ang internasyunal na araw ng kababaihang anakpawis, kasabay ng pagdiriwang din nito sa buong bansa at sa buong daigdig. "Mahalaga ang araw na ito sa lahat ng kababaihan na umiigpaw at patuloy na nakikibaka sa de-kahong tradisyunal at pyudal na papel nila bilang tagasunod lamang sa kalalakihan at di aktibo sa buhay pulitika at panlipunan," wika ni Ka

Salud.

"Pinakamataas na antas ng pakikibaka para labanan at pawiin ang pang-aaping pambansa, makauri at pangkasarian ang sinusuong ng kababaihan sa hukbong bayan. Binabalikat nila ang mga pakikibaka kasabay ng rebolusyonaryong kalalakihan." Binigyang-pugay ni Ka Salud ang mga babaeng rebolusyonaryong martir tulad ni Rowena Bayani na pinaslang ng militar sa prubinsya ng Aurora noong nakaraang taon.

Pakikipagtuos sa AFP sa larangan ng propaganda

Isa sa madalas harapin ni Salud Roja bilang tagapagsalita ang mga paninira ng Northern Luzon Command (Nolcom) ng Armed Forces of the Philippines laban sa BHB sa CL. Ayon kay Ka Salud, "Galit na galit ang Nolcom sa BHB dito dahil sa nakaraang ilang taon, nagtamo ang mga pwersa nito ng maraming kaswalti sa mga kontra-atake ng BHB."

Sa Zambales, halimbawa, umabot sa 67 ang kaswalti ng kaaway sa pakikipagsagupaan nito sa BHB noong 2003. Karamihan sa mga sagupaan na ito ay mga dependsiba kung saan nabaligtad ng BHB ang sitwasyon, bumaling sa kontra-atake sa malaking kapinsalaan ng kaaway at pagkatapos ay ligtas na nakaatras.

Upang pagtakpan ang mga kahinaan nito, naging kalakaran ng Nolcom na maglubid ng kasinungalingan kaugnay ng kanilang mga kaswalti. Madalas na idinedeklara nilang kaswalti umano ng BHB ang mga nadamay na sibilyan at maging ang mga napatay na sundalo ng AFP.

Nitong unang linggo lamang ng Pebrero, muling pinabulaanan ni Ka Salud ang mga kasinungalingan ng Nolcom. Sa isang labanan sa Barangay Salu, Porac, Pampanga, pinasinungalingan ni Ka Salud ang deklarasyon ng 69th IB na isa umanong Pulang mandirigma ang katutubong napatay nila nang kubkubin nila ang isang yunit ng BHB sa lugar.

"Ang totoo, matagumpay na nalabanan ng yunit ng BHB ang atake ng militar kahit pa sa simula'y nasa disbentahe ang mga kasama dahil tukoy ng kaaway ang kanilang kinaroroonan at pinakatan na rin ang mga ruta ng pag-atras," wika ni Ka Salud. Tumagal nang apat na oras ang labanan kung saan tatlong beses na nakasagupa at pininsalaan ng umaatras na yunit ng BHB ang mga pwersa ng AFP. Ayon sa mga ulat na nakalap nina Ka Salud, aabot sa 21 ang napatay habang 15 ang sugatan sa hanay ng AFP.

Paramihin ang Pulang mandirigmang kababaihan

Ang malawakang paglahok ng kababaihan sa armadong rebolusyon ay isa sa mga malaking tagumpay ng Partido Komunista sa kilusan para sa pagpapalaya ng kababaihan sa Pilipinas. Mula sa pagkakatali ng mga babae sa gawaing pambahay at pagkabilanggo nila sa mga pyudal at burges na kaisipang nagmamaliit sa kanila, ang kababaihan ay binibigyan ng puwang at pagkakataon na lumahok sa pakikibaka para sa pagpapalaya ng sambayanan at para sa sariling pagpapalaya.

Napakahalaga ng paglahok ng kababaihan sa armadong rebolusyon. Kaya't mariing ipinananawagan ng Partido na paramihin ang bilang ng kababaihang mandirigma at tiyaking nahihikayat at nabibigyan sila ng pagkakataon na gumampan ng papabigat at papataas na mga responsibilidad sa hukbong bayan bilang mga mandirigma at upisyal. Isa ito sa mga importanteng panawagan para sa pagpapalakas ng Bagong Hukbong Bayan at pagpapaigting ng digmang bayan.

Ang maramihang paglahok ng mga babae sa armadong pakikibaka at paggampan nila ng mahahalagang tungkulin sa BHB ay nagpapakita na ang BHB ay isang tunay na hukbo ng bayan. Sa pamamagitan ng mga mandirigmang babae, mas epektibong napupukaw at nahihikayat ng BHB ang pagkilos ng kababaihan. Ang mga Pulang mandirigmang babae ay nagsisilbing huwaran at inspirasyon para sa masang kababaihan, at maging sa masang kalalakihan.

Kinikilala ng Partido at ng BHB ang pantay na karapatan ng mga babae at lalaki sa anumang larangan ng pagkilos at pakikibaka. Sa loob ng hukbong bayan, pinaiiral ang mahigpit na pagtutulungan ng mga mandirigmang babae at lalaki. Kaalinsabay nito, kinikilala ng BHB ang mga partikular na pangangailangan ng mga kababaihan at gumagawa ito ng mga kinakailangang hakbangin upang hikayatin ang tuluy-tuloy nilang paglahok at pag-unlad sa larangan ng armadong rebolusyon.

Bilang pagkilala sa natatanging ambag ng kababaihang mandirigma sa armadong pakikibaka, inilalathala ng *Ang Bayan* ang mga kwento at karanasan nina Ka Elena, Ka Jiji at Ka Alex—mga babaeng mandirigma ng hukbong bayan.

Ka Elena, kumander

Katulad ng kapwa niyang mga Kaping Isneg, namulat sa karalitaan si Ka Elena. Iniluwal siya sa mga anino ng Marag Valley. Sa murang edad, ginamay ng kanyang mga paa ang pagbagtas ng mga landas sa pusod ng kagubatan. Ang kanyang mga palad ay pinagaspang ng paglilinis at pagpapayaman sa kabundukan. Pinatatag ang kanyang katawan ng pagpasan ng saku-sakong mga saging at kamoteng kahoy.

Madaling naunawaan at niyakap ni Ka Elena ang layunin ng rebolusyonaryong kilusan noong mga unang pagkakataong pinak-tinggan niya ang mga pagpapaliwanag ng mga mandirigma ng Bagong Hukbong Bayan (BHB) noong 1982. Sumapi siya sa organisasyon ng kabataan sa kanilang lugar. Makaraan ang ilan pang taon, boluntaryo siyang sumapi sa BHB kung saan hindi lamang siya nakilala bilang mahusay na mandirigma, umunlad pa siya bilang mahusay na kumander.

Bilang Pulang mandirigma, kinatangian si Ka Elena ng linaw ng isip, tapang, liksi at lakas ng katawan at kaalaman sa taktika sa gitna ng mga labanan. Bilang kumander, napamumunuan ni Ka Elena ang mahusay na pagmamaniobra ng mga Pulang mandirigma upang ipagtagumpay ang mga taktikal na opensiba ng yunit nila, iligtas ang yunit kahit sa pinakagipit na mga sitwasyon at makapagsagawa ng mga kontra-opensiba.

Isa si Ka Elena sa magigiting na mandirigma na sumuong sa pinakamalulupit na operasyon ng kaaway noong dekada 1980 sa Cagayan Valley. Kabilang siya sa piling mga mandirigmang naging bahagi ng isang espesyal na yunit

ng BHB sa Apayao noong kalagitnaan ng dekada 1980. Hinarap ng yunit na ito ang maraming laban habang binabagtas ang kabundukan mula Apayao tungong Isabela. Tulad ng kanyang mga kasama sa yunit, hindi pinanghinaan ng loob si Ka Elena sa kabila ng dinanas na mga kahirapan at sakripisyo, kabilang ang isang buwan nilang pagtawid sa kabundukan nang walang sapat na suplay ng pagkain at tubig.

Dinanas nila ang maraming pinsalang dulot ng maling patakaran ng adelantadong regularisasyon at ang ibinunga nitong malalaki at matitinding operasyon ng kaaway noong dekada 1980. Sa harap nito, nanatiling matibay ang rebolusyonaryong paninindigan ni Ka Elena. Higit pa rito, isa siya sa agad na yumakap sa Ikalawang Dakilang Kilusang Pagwawasto at nagpatupad ng mga pagwawasto nang ilunsad ito noong dekada 1990.

Sa rumaragasang agos ng armadong pakikibaka, nakilala at minahal ni Ka Elena si Ka Paeng, isa ring mahusay na kumander ng BHB. Sa pusod ng mga kabundukan ng Cagayan Valley, pinagtibay sa kasal noong 1986 ang kanilang pagmamahalang iniluwal ng digmang bayan. Ang dalawa nilang anak ay lumaki sa piling ng masa at kinalinga ng pagmamahal ng kanilang mga magulang.

Iginagalang at hinahangaan bilang isang babaeng mandirigma si

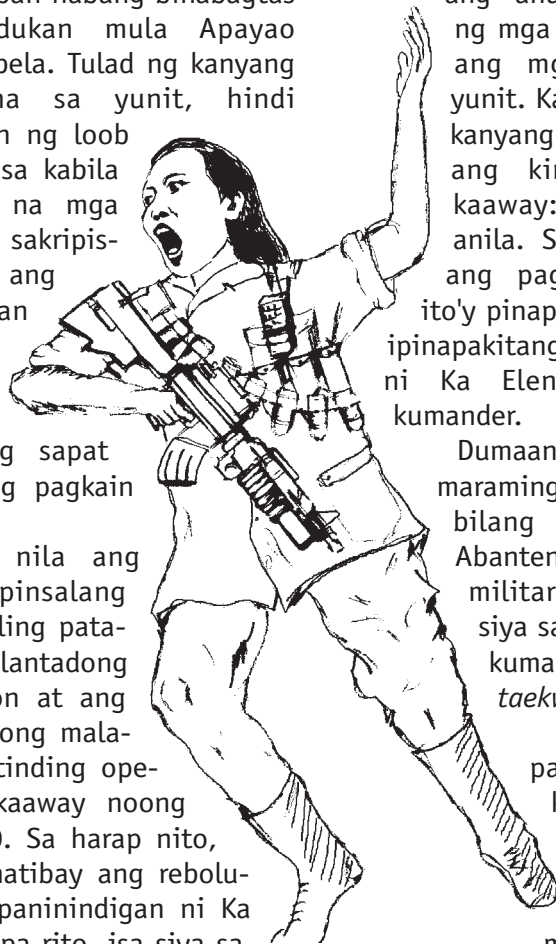
Ka Elena. Sa mga labanan, pumapaibabaw ang kanyang matining na boses upang basagin ang anumang pangamba ng mga kasama at idirihe ang mga maniobra ng yunit. Kapag naririnig ang kanyang boses, karaniwang kinukutya ito ng kaaway: "Babae lang," anila. Subalit di malao'y ang pagmamaliit nilang ito'y pinapalitan ng takot sa ipinapakitang husay at tapang ni Ka Elena bilang isang kumander.

Dumaan si Ka Elena sa maraming pagsasanay. Kabilang dito ang noo'y Abanteng Kursong Pangmilitar. Nagsanay din siya sa mga maniobrang kumando, isnayping at *taekwondo*.

"Sa lahat ng pagkakataon, nais kong ipakita na kaya rin naming mga babae na gampanan ang mga gawain sa Hukbo," ani Ka Elena. "Sa partikular, nais kong ipamukha sa kaaway na kaya naming mga rebolusyonaryong babae na labanan sila."

Talagang hindi aatras si Ka Elena, maging sa tagisan ng lakas. Minsan, habang bitbit niya ang kanyang baril sa isang kamay, binitbit din niya sa kabilang kamay ang isang mabigat na *radio transceiver* na nasamsam nila sa isang maigting na labanan. Noong walong buwang buntis sa bunsong anak, mag-isa niyang iniahon sa mataas na bundok ang limampung pirasong delata at iba't ibang kagamitan.

Ang kanyang pagiging babae ay importanteng bahagi ng pagharap

ng hukbo sa masa. Bagamat madalas pa rin siyang sinasalubong ng pag-aalangan ng iba ("kababae mong tao..." paalala nila), madali rin itong napapawi oras na maipakita ng mga kasama sa masa ang respeto, pantay na karapatan at partikular na pagturing sa kababaihang gerilya.

Ang kaalaman at husay sa gawaing militar ni Ka Elena ay palagiang binibigyang-pansin at pinahahalagahan ng mga kasama. Matapos ang ilang taong panunungkulan sa espesyal na yunit ng BHB, itinalaga si Ka Elena sa iba't ibang mga gawain. Saan man siya italaga, lubos na pinakikinabangan ang

kanyang karanasan at kaalamang militar at mga natutunan na rin niya sa iba't iba pang gawain. Sa pagtulong niya ngayon sa pagsasanay ng mga bagong mandirigma, ang kanyang makulay na karanasan ay nagsisilbing inspirasyon sa bagong henerasyon ng mga Pulang mandirigma, laluna sa kababaihan. **AB**

Ka Jiji at Ka Alex: kabataang kababaihang mandirigma

Sina Ka Alex at Ka Jiji ay kabilang sa mga Pulang mandirigmang babae sa pinalaking platun ng Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa katimugang larangan ng Cagayan Valley. Si Ka Alex, 23 anyos, ang giyang pampulitika ng kanyang iskwad at si Ka Jiji, 19 anyos, ang giyang pampulitika ng kanyang tim. Ang mga Pulang mandirigmang babae sa larangang ito ay bumubuo sa 25% ng hukbong bayan.

"Ang kababaihan ay binibigyan ng pinakamataas na respeto sa kilusan at lubos na kinikilala ang kanilang mga karapatan," ani Ka Jiji. "At ito'y tunay na respeto, di tulad sa burgis na lipunan na ang tinatawag na 'paggalang' ay nakabatay sa kanilang diumano'y mga kahinaan."

Buong karangalang sinabi ni Ka Alex na "Dito ko lang lubos na naramdaman na ako'y pinahahalagahan bilang babae!" Idiniin niya na ang tinutukoy niya ay ang kabuuang pagkatao ng isang babae, "di lamang pangkama, pangkusina o pambahay." Sinabi rin niya na walang diskriminasyon sa kilusan, kahit sa tradisyunal na "machong" mundo ng gawaing militar: "Kung meron kang potensyal o kakayahan, palagi itong kinikilala ng kilusan." Pumangatlo si Ka Alex sa 25 Pulang mandirigma sa kanyang bats na kumuha ng Batayang

Kursong Pulitiko-Militar (BKPM).

Subalit hindi ito nangangahulugan na hindi taglay ng rebolusyonaryong kilusan ang mga bakas ng atrasadong lipunang inusbungan nito. Tahasang sinabi kapwa nina Ka Jiji at Ka Alex na nananatili ang mga bakas ng pyudal at burgis na pananaw at gawi laluna sa mga baguhang kasama. "Hindi ito maiiwasan," ani Ka Alex, "pero ang kaibhan, sa kilusan ay walang pasubaling sinisikap ng lahat na baguhin ang gayong klase ng pag-iisip at gawi." Idinagdag ni Ka Jiji na ang mahalaga ay "nagsisimula tayong lahat sa konsepto na wala tayong ginagawang diskriminasyon batay sa kasarian at ang lahat ay pareparehong may mahahalagang potensyal."

Ayon kay Ka Alex, ang pinakamahasag na paraan para maipamalas ng kababaihan ang

kanilang potensyal sa kapwa kasama at maging sa kanilang sarili, ay sa pamamagitan ng walang puknat na pagpupunyagi. Iginiit niya na "Kaya ng kababaihan na magsagawa ng trabahong pisikal, magpagana ng *generator*, magtayo ng kubo... lahat! Tulad ng kalalakihan, kaya naming magpakahusay dito at sa lahat ng aspeto ng ating rebolusyonaryong gawain."

Bentahe ng kababaihan. Kung tutuusin, may ilang bagay na mas mahusay pa ngang nagagawa ng mga babaeng Pulang mandirigma. Isa sa mga pangunahin dito'y ang pagmumulat sa masa sa pagbaka sa mga pyudal at burgis na aktitud hinggil sa kababaihan.

Ang ipinakikitang lakas, komitment at paglilingkod sa sambayanan ng mga babaeng rebolusyonaryo ay epektibong

bumabasag sa atrasadong pag-iisip sa lipunan na dapat uminog lang ang mundo ng kababaihan sa mabababaw na bagay tulad ng kagandahan, pagiging kimi at pagsisilbi sa lalaki.

Ayon kay Ka Jiji, "nababago ang pyudal na pananaw tungkol sa kababaihan kapag nakikita nila kaming nagdadala ng mabibigat na pak, *ammo belt* at baril, naglalakad rin nang malayo at lumalaban din." Sa bahagi niya, binanggit ni Ka Alex ang madalas na komentaryo ng mga babaeng magsasakang saksi sa katotohanang kasinghusay din ng lalaking mandirigma ang mga babaeng gerilya—natatanto nilang mayroon din pala silang sariling potensyal. Nabubuhayan din ng loob dahil dito ang mga kasamang lalaki.

Tinukoy ni Ka Jiji na mas mahusay ang kababaihan sa paghihikayat sa ibang kababaihan sa baryo na sumapi sa rebolusyon, sa mga lokal na organisasyong masa man o bilang mga buong-panahong Pulang mandirigma.

Dahil na rin sa karaniwang pananaw na mas mahina sila at di mapanghamon tulad ng mga lalaki, mas maluwag sa loob ng masa ang humarap sa mga babaeng gerilya kumpara sa mga lalaking kasama. "Kaya naman," ani Ka Alex, "karaniwang kami ang unang kumakatok sa mga bahay ng masa laluna sa kalaliman ng gabi, o doon sa mga di pa namin gaanong kilala."

Idinagdag ni Ka Jiji na tila mas nadadalian ang masa, kabilang ang kalalakihan, na lapitan at kausapin sila: "Napapansin ko na mas komportable sila sa mga babae at mas bukas na magbahagi ng kanilang mga problema sa amin. Sa amin nila ibinubuhos ang kanilang mga hinaing." AB

Ang Makabayang Kilusan ng Bagong Kababaihan

Sa darating na Marso 18, gugunitain ang ika-32 anibersaryo ng kongreso ng pagkakatatag ng Makabayang Kilusan ng Bagong Kababaihan (MAKIBAKA). Napapanahon ang gayong pagdiriwang lalupa't sa panahong ito bumubwelo at lumalakas ang kilusan ng rebolusyonaryong kababaihan sa iba't ibang bahagi ng bansa.

Ang pagkakatatag ng MAKIBAKA ay pagkilala sa napakalaking papel ng kababaihan sa pangkalahatang pasusulong ng rebolusyon. Kinilala nito na katulad ng kalalakihan sa malapyudal at malakolonyal na lipunan, dumaranas ang kababaihan ng matinding pagsasamantala at pang-aapi. Tulad ng kalalakihan ng mga uring api, ang kababaihan ay walang boses sa pagpapasya sa lipunan. Higit pa rito, wala silang boses o kung meron man ay napakahina, sa trabaho, sa tahanan at sa iba't ibang larangan ng lipunan.

Itinatag ang MAKIBAKA upang tugunan ang partikular na interes ng kababaihan. Kinikilala nito na hangga't hindi binibigyang

pansin ang mga mapagsamantala at mapang-aping relasyon na nagtatali sa kababaihan sa aba at aping katayuan, hindi rin lubusang mapapakawalan ang kanilang lakas, sigla at inisyatiba para sa pakikibaka.

Sa simula'y pangunahing nagorganisa ang MAKIBAKA sa hanay ng kababaihang estudyante. Nagorganisa rin ito ng kababaihan sa mga maralitang komunidad at sa mga pagawaan. Binuo rin noon ang KALAYAAN, isang alyansa para sa kampanya laban sa pagtataas ng presyo ng mga bilingin na nagpasikad sa unang rali ng kababaihan noong 1971.

Nang ideklara ang batas militar noong 1972, pumunta sa kanayunan ang mga kasapi ng MAKIBAKA upang lumahok sa armadong pakikibaka. Ang iba naman sa kanila ay kumilos nang lihim sa kalunsuran. Inilunsad noon ang lihim na pag-oorganisa sa mga pagawaan. Bagamat maraming tagumpay ang inani ng rebolusyonaryong kilusan ng kababaihan sa umpisa, dumanas din ang MAKIBAKA ng mga pag-

atras sa panahon ng mga paglihis sa linya. Subalit nanindigan ang MAKIBAKA para sa Ikalawang Dakilang Kilusang Pagwawasto at nagpunyagi para sa ibayo pang pagsusulong ng pambansa-demokratikong rebolusyon.

Sa kasalukuyan, pangunahing pokus ang pagtatayo ng mga balangay ng MAKIBAKA sa hanay ng kababaihang anakpawis sa kanayunan at kalunsuran. Sa pamamagitan ng pagbubuo ng mga balangay ng MAKIBAKA at pagpapagana sa mga programa ng mga ito, naisusulong ang mga karapatan at kagalingan ng kababaihan.

Ilan lamang sa mga ito ang pagpapaunlad sa katayuang pangkabuhayan, pantay na responsibilidad sa pagpapalaki sa mga anak, pagtitiyak ng demokrasya sa loob ng relasyon at ng pamilya, pagtatayo ng serbisyong pangkalusugan, pangangalaga sa mga karapatan sa reproduksyon, pagsusulong sa mga karapatan at kapakanan ng mga bata at iba pa. Lumalahok at sumusuporta sila sa armadong pakikibaka bilang pangunahing porma ng pakikibaka laban sa sistemang malakolonyal at malapyudal na nagpapanatili sa pyudal-patriyarkal na kaayusan laban sa kababaihan.

Sa kanayunan, sa tulong ng Bagong Hukbong Bayan, daan-daang kababaihan ang nakapaloob sa mga organisasyong masa sa buong bansa. Tuluy-tuloy na dumarami ang naitatayong balangay ng MAKIBAKA sa mga baryo. Sa kalunsuran, naaabot at naoorganisa ang malaking bilang ng kababaihang manggagawa, mala-manggagawa, maralitang-lunsod, kabataan-estudyante, propesyunal at iba pang maralita, api at pinagsasamantalahan. AB

Pagtatayo ng balangay ng MAKIBAKA sa Kamaynilaan

Hulyo noong nakaraang taon nang malathala sa AB ang pagbubuo ng balangay ng Makabayang Kilusan ng Bagong Kababaihan (MAKIBAKA) sa isang baryo sa Bikol. Isa

lamang iyon sa marami nang nabubuong balangay nito sa kanayunan sa iba't ibang bahagi ng bansa. Ngayon, halaw sa isang artikulong lumabas sa pahayagang Malayang Pilipina ng MAKIBAKA, naririto naman ang tungkol sa pagkakabuo ng isang balangay nito sa Kamaynilaan.

Hunyo 15, 2003 nang mabuo ang isang balangay ng MAKIBAKA sa Barangay Alitaptap. Labinlimang kasapi ng MAKIBAKA ang nagtipun-tipon para rito. Ayon kay Kasamang Malaya Libertad, tagapagsalita ng MAKIBAKA, makasaysayan ang pagbubuo ng balangay na ito dahil ito ang kauna-unahang balangay na pormal na nabuo sa Kamaynilaan matapos ang Ikalawang Dakilang Kilusang Pagwawasto.

Katulad ng iba pang maralitang komunidad sa Kamaynilaan, karamihan sa mga nakatira sa Barangay Alitaptap ay lumikas mula sa prubinsya dahil sa militarisasyon at kahirapan.

Kababaihan ang unang naorganisa sa barangay na ito. Gumampan sila ng gawaing bahagi ng komiteng tulong-ugnay sa loob ng dalawang taon. Mayo 2003 nang buuin ang grupong pang-organisa (GP) ng kababaihan sa Barangay Alitaptap. Di nagtagal, pinagpasyahan na ang

pagbubuo ng balangay ng MAKIBAKA. Bilang paghahanda, naglunsad sila ng mga pag-aaral kabilang ang Kalagayan ng Rebolusyonaryong Kilusan. Tinalakay din ang oryentasyon ng MAKIBAKA.

Malaking ambag ng balangay ng kababaihan sa Barangay Alitaptap sa lahatang-panig na pagsusulong ng rebolusyon ang pag-oorganisa ng mga kasapi nito sa kani-kanilang pamilya at iba pa sa komunidad. Naging susi sa pagbubuo ng iba pang organisasyong masa ang kababaihan. Mula sa kanilang mga pagsisikap, nakatakda nang buuin sa Barangay Alitaptap ang balangay ng KASAMA (organisasyon ng mga manggagawa at mala-manggagawa sa mga maralitang komunidad sa lunsod).

Nakatakda ring buuin ang ilan pang balangay ng MAKIBAKA sa iba pang komunidad sa Kamaynilaan sa susunod na mga buwan. AB

Malayang Pilipina, muling inilalabas: Muling inilalabas ang *Malayang Pilipina*, opisyal na pahayagan ng MAKIBAKA. Layunin sa muling paglalabas nito ang pagtulong sa lubos pang pagpapaunlad ng pampulitikang kamulatan ng mga kasapi ng MAKIBAKA, gayundin ang pag-abot sa mas malawak pang bilang ng kababaihan para mahimok sa kilusan para sa pagpapalaya ng kababaihan at sa pagsusulong ng pambansa-demokratikong rebolusyon.

Nakatakda itong lumabas nang apat na beses bawat taon. Nagsimula itong muling lumabas noong Agosto 2003 at kasalukuyang nasa ikatlong isyu na ito. AB

Mga sundalo, nabihag ng BHB

Isang tenyente ng Philippine Army at isa pang sundalo ang hawak ngayon ng Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa Bicol. Nabihag sila nang tambangan ng mga Pulang mandirigma ang kanilang yunit sa Barangay Banga, Tinambac, Camarines Sur noong Marso 2.

Ang mga nabihag ay sina 1Lt. Ronaldo Sedelino, *commanding officer* ng 42nd IB, at Pfc. Ronel Lemiño. Nasa pangangalaga sila ngayon ng Romulo Jallores Command (RJC) ng BHB-Bicol

Ipinapaubaya ng RJC sa *negotiating peace panel* ng National Democratic Front of the Philippines (NDFP) ang pakikipag-usap sa gubyrno ng Pilipinas kaugnay ng pagpapalaya sa mga bihag ng digma. Habang nasa pangangalaga sila ng BHB, tinitiyak ng BHB ang kaligtasan at maayos na trato sa

mga bihag alinsunod sa nauukol na mga patakaran ng BHB at rebolusyonaryong kilusan, Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law (CARHRIHL) at mga internasyunal na alituntuning pandigma.

Katulad ng dati, isang kinakailangang kundisyon para sa pagpapalaya ng mga bihag ang kagyat na pagtigil ng mga operasyong militar ng mga

pwera ng gubyrno sa saklaw ng kinaroroonan ng mga bihag. Kaugnay nito, iginigiit ng RJC na ipatigil ng rehimeng Arroyo ang lahat ng kanilang operasyong militar sa buong Camarines Sur at mga paligid.

Tatlong sundalo, kabilang ang isang korporal, ang namatay sa naturang ambus at nasamsam sa kanila ang dalawang M203 at isang M14. Walang kaswalti sa panig ng BHB.

Samantala, nabihag din ng mga kasapi ng Bonifacio Pasakan Command-Larangang Gerilya 2 ng Negros si Eduardo Raya, isang elemento ng CAFGU, sa nang salakayin ng mga Pulang mandirigma ang hedkwarters ng 44th CAFGU Coy ng 61st IB sa Barangay Mahalang, Himamaylan City noong Pebrero 15. AB

Iba pang taktikal na opensiba, inilunsad mula Pebrero hanggang Marso

ISANG M60 *machine gun* at sari-saring kalibreng baril ang nasamsam ng isang platun ng BHB nang salakayin nito ang detachment ng 77th IB sa Balbalan, Kalinga noong tanghali ng Pebrero 28. Dalawang sundalo rin ang nasugatan sa mismong reyd at isang sarhento ng 21st IB ang namatay kinabukasan nang tambangan ng BHB ang mga pwera ng kaaway na naglulunsad ng *pursuit operation* laban sa kani-la.

Bukod rito, apat pang pwera ng kaaway ang napatay at pito ang sugatan sa iba pang mga taktikal

na opensibang inilunsad ng BHB mula huling linggo ng Pebrero hanggang unang linggo ng Marso sa iba't ibang dako ng Pilipinas.

Sa South Cotabato, isang Sgt. Oldarico Camarista ang napatay habang nasugatan ang anim na CAFGU nang ambusin ng BHB ang nagpapatrulyang mga tropa ng 27th IB sa Sityo Bung-it, Barangay Palo 19 sa hangganan ng Tampacan at Koronadal City noong gabi ng Marso 4.

Samantala, dalawang elemento ng paramilitar na Revolutionary Proletarian Army (RPA) na lulan ng

motorsiklo ang tinambangan at napatay ng BHB sa Sityo Estaka, Barangay Humay-Humay, Guihulngan, Negros Oriental noong Marso 3.

Bago ito, isang elemento ng 5th Scout Rangers ang nasugatan sa pakikipag-engkwentro sa BHB noong Pebrero 23 sa Barangay Kabitan, Mandaon, Masbate.

Sa Barangay Pinawpawan, Igaras, Iloilo, tinambangan ng BHB noong Pebrero 21 ang mga tropa ng 12th IB Cadre Coy, kung saan napatay ang isang elemento ng CAFGU. AB

Congressman ng Isabela, sinita ng BHB

Sinita at dinisarmahan ng Benito Tesorio Front (BTF) ng Bagong Hukbong Bayan-Cagayan Valley ang komboy pangkampanya nina Congressman Giorgidi "Gigi" Aggabao at iba pang pulitiko sa Barangay Nilumiso, Echague, Isabela bandang 12:30 ng hapon noong Pebrero 23. Kinumpiska ng BHB ang 12 armas ng mga pulitiko.

Nangangampanya nang walang permiso mula sa kinauukulang kumand ng BHB sina Aggabao ng ika-4 na distrito ng Isabela, Mayor Virgilio Padilla ng San Agustin, Mayor Leoncio Kiat ng Echague at mga kandidato para sa pagka-konsehal sa munisipyo. Galing sila sa isang pulong masa na ipinatawag ng mga pulitiko sa *barangay center*.

Isang malaking yunit ng BHB ang nagtayo ng *roadblock* at pumigil sa kanilang komboy, malapit sa sentro ng Barangay Nilumiso. Bago ito, napag-alaman na ng BTF ang plano nina Aggabao na pumasok at mangampanya. Pinagsabihan

na ang mga ito na kailangan muna nilang kumonsulta sa kumand ng BHB sa lugar. Di ito pinansin ng mga pulitiko at nagsama pa sila ng mga *goons* na may dalang malalakas na armas.

Nakumpiska ang apat na M16, dalawang karbin, apat na .45, isang 9 mm, isang mini-Uzi *machine pistol*, isang .22 at sarisaring mga bala, magasin at *ammo belt*.

Ibinalik ang isang .45 pistola nang pinayagang umalis ang komboy. Nagpakilalang pulis ang may-ari nito at nagmakaawang ibalik sa kanya ang pistola dahil kung hindi ay mapipilitan siyang bayaran ito mula sa kanyang sweldo. Hinawakan ngunit ibinalik din ng BHB ang mga *cellphone* ng grupo.

Nagsagawa ang BHB ang magkakahiwalay na konsultasyon at paliwanagan sa mga pulitiko habang nagkaroon din ng bukod na pakikipagtalakayan sa mahigit 30 istap at badigard na kasama sa komboy.

Taliwas sa mga iniulat sa burgis na midya, malinaw na dumayo sina Aggabao sa lugar upang mangampanya at hindi para sa isang "medical mission." Ligtas na pinayagang umalis ang komboy ng mga pulitiko at walang naganap na negosasyon para sa Permit To Campaign.

Higit sa lahat, mahusay silang trinato ng mga Pulang mandirigma.

Ambus kay Congresswoman Sato, isang mariing babala

Dahil sa sadyang pagbastos sa abiso ng Bagong Hukbong Bayan (BHB) na huwag magpapasok ng mga armadong badigard sa rebolusyonaryong teritoryo, isang kandidato sa pagka-kongresista ang kinumpronta ng BHB nitong Marso 3.

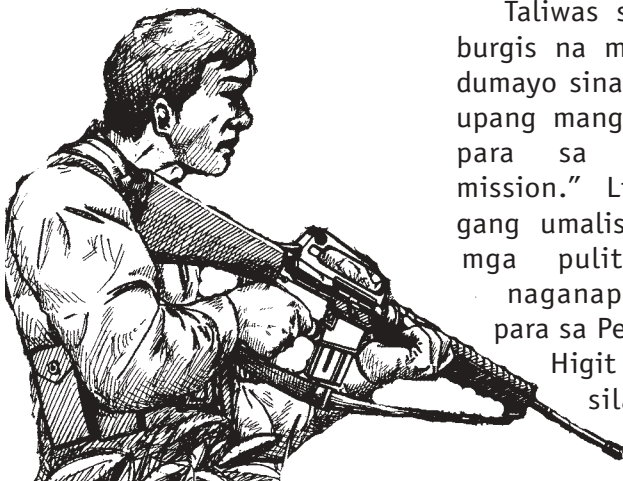
Si Congresswoman Josephine Sato, isa pang pulitiko at tatlong armadong pwersa mula sa PNP-Occidental Mindoro ay inambus ng BHB habang papasok ang kanilang sasakyan sa Barangay Alacaak, Sta. Cruz.

Sa isang pahayag, sinabi ni Ka Higom Magarang, tagapagsalita ng Lucio de Guzman Command ng Mindoro, na pinaabutan na noon pa man ang mga pulitiko sa isla na bawal magdala ng militar, pulis, paramilitar o pribadong hukbo sa pangangampanya sa rebolusyonaryong teritoryo.

Kung wala sanang dalang armadong pwersa si Sato, pwede sanang maganap ang isang simpleng dayalogo, ani Magarang. Subalit nagmabayang si Saton at sinabing wala namang magagawa ang BHB sa dami ng itinambak na militar sa prubinsya.

Si Sato ay tumatakbo sa pagka-gubernador ng Occidental Mindoro sa ilalim ng Lakas Christian-Muslim Democrats ni Arroyo.

AB

Bakod ng Israel sa teritoryo ng Palestine

Garapalang itinayo ng Israel ang isang 700-kilometrong bakod (na tinagurian ng Israel na "security barrier" o harang panseguridad) sa loob ng teritoryo ng Palestine para tuluyan nang kamkamin ang bahagi ng Palestine na inokupa ng Israel matapos ang gera sa Middle East noong 1967 at ang karagdagan pang mga lupaing inokupa ng mga setler na Israeli sa West Bank at Gaza Strip ng Palestine.

Binubuo ito ng serye ng mga kongkretong pader na umaabot ng hanggang ilampung metro ang taas, mga trentserang napakalalalim, mga alambreng may alarma at dinadaluyan ng matataas na boltahe ng kuryente, at mga gwardyadong poste at toreng masinsin na nakalatag.

Binabakuran ng pader ang marami sa pinakamatataba at pinakapaborableng lupa, pinakamasaganang rekurso ng tubig at iba pang likas na yaman at pinakamasisiglang sentrong pamilihan sa West Bank. Tahasang pinagbawalan na ang mga dating naninirahan at nagsasaka roong Palestino na bumalik pa. Inilalaan ngayon ng Israel ang mga lupain dito para sa mga Israeli na setler na umookupa sa mga 150 kolonya nila West Bank at sa Gaza Strip. Ang kalakhan ng naiwang bahagi para sa mga Palestino ay mahihirap, tigang at di paborableng lupa na kulang-na-kulang sa maiinom man lamang na tubig, halos di na masaka at walang komersyo.

Dati nang mistulang malaking bilanguan ang buong Palestine. Pinasahol pa ito ng pader dahil pisikal nitong ikinukulong ang mahigit 2.5 milyong Palestino.

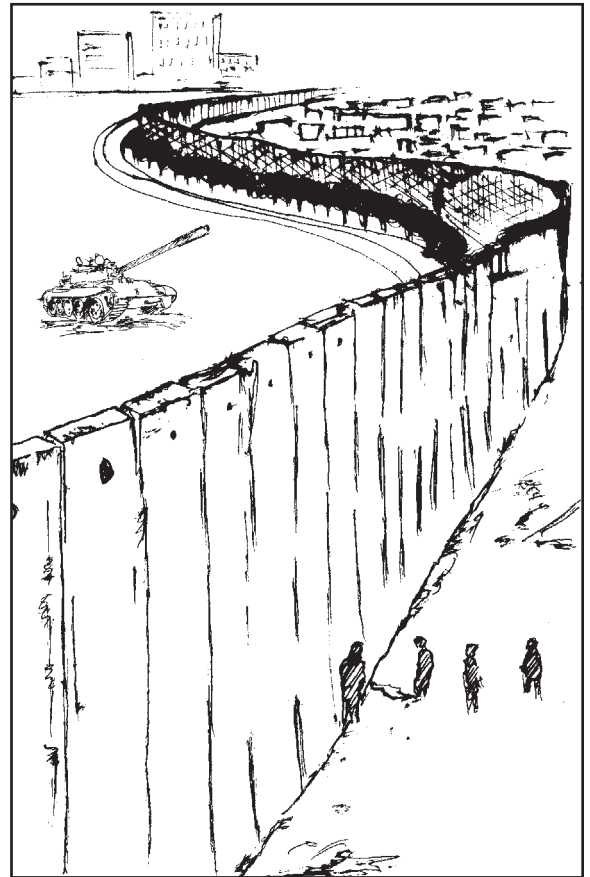
Itinayo rin ng Israel sa 42% ng West Bank na natira sa mga Palestino ang 16 na magkakahiwalay na enklabo na walang mga dugtungan liban sa mga bypass channel (lihis na daan) para lamang sa mga Israeli. Nagmistulang *maximum security prison compound* na may maraming *isolation cell* ang lugar. Walang lagusan sa pagitan ng mga enklabo para sa mga Palestino. Kaialngan ng upisyal na permiso at mahigpit na pagrekisa sa mga *checkpoint* bago makaraan sa mga tawiran.

Sinasagkaan at winawasak ng pader ang kabuhayan, buhay pampulitika at ugnayang-sosyal ng mahigit 400,000 Palestino roon na pinagkakaitan ng kanilang mga kalayaan at karapatang-tao.

Ang pader ay lamang sa maraming anyo ng matitinding paghihigpit at mararahas na pag-aatake ng gubyernong Israel sa mga Palestino.

Ayon sa gubyerno ng Israel, kailangang itayo ang "security barrier" para proteksyunan ang mga Israeli mula sa umano'y mga Palestinong "terorista," laluna mula sa mga Palestinong *suicide bomber*.

Ngunit dulot nito at iba pang di-makatarungan at napakalulupit na patakarang anti-Palestino ng gubyernong Israeli, lalong tumitindi ang galit at umiigting ang laban ng mamamayang Palestino sa gubyerno ng Israel. Hindi napahihina, bagkus ay lalong lumalakas ang protesta ng

mga Palestino.

Ibayong karahasan ang tugon ng mga Israeli. Tuluy-tuloy ang mga atake, pambobomba, pagpatay, pang-aaresto at iba pang pagmamalupit ng mga sandatahang pwersang Israeli sa mga Palestino. Ang mga nagpoprotestang Palestino na pumipigil sa pagbubuldoser ng kanilang lupa sa West Bank para malatagan ng "security barrier" nitong Pebrero 26 ay pinagbabaril ng mga sundalong Israeli. Dalawa ang namatay at mahigit 12 Palestino ang lubhang nasugatan.

Sa kabilang banda, lumalawak ang suporta at simpatya ng mamamayan ng daigdig para sa pakikibaka ng mga Palestino. Pina-kamalakas ang pagtutol sa pang-aapi sa mga Palestino ng mga rebo-

lusionaryo, anti-imperyalista at progresibong organisasyon, gayundin ng mga bayan at organisasyong Arabo at Islamiko.

Kunwa'y may reserbasyon ang US sa pagsaklaw ng "security barrier" sa West Bank. Ang totoo, ang imperyalistang US ay palaging nasa likod at katuwang ng Israel sa pang-aapi at pag-aastang maton sa Palestine at iba pang bayan sa Middle East. Kalakhan ng ginagastos ng Israel sa \$2.5 milyon kada milya ng "security barrier" ay galing sa \$9 bilyong bagong ayuda ng US sa Israel.

Dahil dito, lalong nahihwalay ang Israel at US sa daigdig. Noong Oktubre 21, 2003 pa lang ay pinanukala ng European Union at inaprubahan ng malaking mayorya sa UN General Assembly ang resolusyon na pumipigil sa pagdaragdag ng "security barrier" at nagpapabuwag sa mga naitayo nang bahagi. Maliban sa US at Israel, ang tanging di sumang-ayon ay dalawang maliliit na neokolonya ng US sa Asia-Pacific, ang Micronesia at Marshall Islands. May nakasalang na ring gayong resolusyon sa Security Council mula pa noong Oktubre 14 pero hinaharang ito ng US sa pamamagitan ng *veto*.

Noong Pebrero 23, nagsampa ng kaso ang UN sa International Court of Justice (ICJ) laban sa "security barrier" batay sa resolusyon na inayunan ng 90 myembrong bansa at ng Palestinian Authority (PA) bilang *observer*. Bukod sa mga pagtutol na ihinain ng UN at ng PA, naghain din ng kani-kanilang pagtutol ang 44 bansa, ang Organization of Islamic Conference at ang Arab League. Ang pagdining ay tinutulan at binoboykot ng Israel, US, Australia at lima pang maliliit na neokolonya ng US.

Maging ang gubyerno ng United Kingdom na kadalasang sumusuporta sa iba't ibang patakaran at aksyon ng US sa Middle East ay hati sa usapin ng "security barrier." Ayon kay Jack Straw, Foreign Affairs Secretary ng UK, iligal ang "security barrier." Kinundena rin ito ng *investigative commission* na binuo ng parlamento ng UK para pag-aralan ang usaping ito at nagsabing ito'y "sadyang estratehiya ng Israel para paluhurin ang mamamayang Palestino."

Marami ring mamamayang Israeli ang tumututol sa "security barrier" at kumukwestyon sa katarungan at ligalidad ng pagtatayo nito. Nitong Pebrero 29, naglabas ng *restraining order* (pansamantalang pagpigil) ang Korte Suprema ng Israel nang magsampa rito ng kaso ang Popular Committee Against the Wall, na kinabibilangan ng mga Israeli at Palestino na tutol sa "security barrier."

AB

Sektor ng transportasyon, di natinag sa banta ni Arroyo

MAHIGIT 500,000 drayber sa 24 prubinsya at lunsod ang naglunsad ng "Tigil-Pasada" sa

buong bansa nitong Marso 1-2 sa pamumuno ng PISTON-KMU at STOP (Samahan ng mga Tsuper at Operator ng Pilipinas). Pinaralisa nito ang 80-99% ng mga ruta ng transportasyon sa Central Luzon (Bataan, Zambales, Pampanga, Tarlac, Nueva Ecija, Bulacan at Pangasinan), Southern Tagalog (Laguna, Cavite, Batangas at Lucena City), Bicol (Legazpi City, Naga City at iba pang lugar sa Camarines Sur), Visayas (Cebu City, Bacolod City at iba pang lugar sa Negros Occidental), Mindanao (mga syudad ng Davao, Cagayan de Oro at Cotabato) at Metro Manila (San Juan, Marikina, Pasig, Baclaran, Valenzuela City at Alabang).

Naglunsad naman ng mga suportang kilos protesta sa iba't ibang "strike centers" ng mga nagwewelgang drayber ang Bagong Alyansang Makabayan (BAYAN), Bayan Muna, Anak Pawis, Gabriela Women's Party, Migrante at Anak ng Bayan.

Iginigiit ng mga drayber ang P1.50 dagdag sa pasahe at pag-atras sa presyo ng langis. Bunga ng kanilang pagkilos, napilitang magbigay ng pisong diskwento nitong Marso 5 ang Petron, Shell at Caltex kada litro ng krudo sa mga istasyon ng gasolina sa Metro Manila at mga prubinsya.

Nakukulangan ang mga tsuper sa napakaliit at temporaryo lamang na diskwentong napiga mula sa mga kumpanya ng langis sa presyo ng krudo.

Mula nang ipatupad ang deregulasyon sa presyo ng langis noong Abril 1996 hanggang nitong umpisa ng 2004, nagkaroon ng 58 ulit na pagtataas sa presyo ng langis na nagresulta sa 224% abereyds na pagtaas ng presyo ng mga produktong petrolyo. Samantala, ipinako ng gubyerno ang pasahe, kaya't solong binabalikat ng mga tsuper ang pagtaas sa presyo ng krudong konsumo nila at tuluy-tuloy na lumiit ang kanilang kita.

Ayon sa IBON Databank, ang gastos kada araw para sa isang karaniwang pamilya sa Metro Manila ay mahigit P560 samantalang kumikita lamang ang isang tsuper ng P160 sa bawat 12 oras na pasada.

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Taon XXXV Blg. 5
Marso 7, 2004
www.philippinerevolution.org

Editorial

Mulatin, organisahin at pakilusin ang kababaihan para sa rebolusyon!

Di matatawaran ang halaga ng tungkulin ng Partido at buong rebolusyonaryong kilusan na pukawin, organisahin at pakilusin ang milyun-milyong kababaihan mula sa masang anakpawis, petiburgesya at iba pang demokratikong uri sa lipunang Pilipino.

Higit na lumalakas ang Partido sa pamamagitan ng pagpapalaki ng bilang ng kababaihang kasapi at namumuno sa Partido. Ang kanilang papalaking papel sa loob ng Partido, hukbong bayan at mga rebolusyonaryong organisasyong masa ay nagsisilbing inspirasyon sa iba pang kababaihan, gayundin

sa kalalakihan sa pangkalahatan.

Malaking kawalan sa Partido at rebolusyong Pilipino kung hindi matamang bibigyang-pansin ang maramihang paghihikayat ng masang kababaihan sa rebolusyon at ang kanilang tuluy-tuloy na pag-unlad bilang mga rebolusyonaryo.

Obhetibong interes ng kababaihan mula sa mga pinagsasamantalahan at inaaping uri at sektor ang pagrerebolusyon. Sa rebolu-

syonaryong paraan lamang mapupuksa ang mga ugat ng dinaranas nilang pagsasamantala at pang-aapi. Tanging sa rebolusyonaryong pagbabago ng mga panlipunang kundisyon mabubunot ang magaganit na pang-ekonomya, pampulitika, pang-ideolohiya at sosyo-kultural na ugat ng pangkasarian at makauring pang-aapi sa masang kababaihan.

Ngunit hindi ito mangyayari kung hindi kikilos mismo ang kababaihan. Isang susing usapin sa pagpapalaya sa sambayanan

Mga tampok sa isyung ito...

Mga Pulang mandirigmang kababaihan
PAHINA 6

Mga sundalo, nabihag ng BHB
PAHINA 11

"Security wall" ng Israel
PAHINA 13